

نومرو : ۸۱

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده

دائرة اجتهاد

Idjtihad Constantinople

دوردنچی سنه

الاجتهاد

۲۱ تشرین ثانی ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۳۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ باره

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الهای صفا

هَفَّتْ نَامَه

ایک سنه بی متجاوز بر زماند نبری سیاه و مشثوم قاناد لری اوزر مژه گهرن ذاهیه حرب قیره جفی قیردقندن . ازه جکئی ازدکدن صوکره ایشه له الحمد جکیلوب کیدیور . بولفارستانه قارشى مغلوب وضعینده قالمسزین عقد ایتدیکنز مصالحه یه یوناستانلده دوام ایده یلیوروز . هر حالده قایینه من مشروطیتک ایلک سنه لرته نسه دها آمین ، دها معتمد خطوه لر آتیور . قازانلنده یوزونلر ایچون چاتق ، دجورمک ، ده ورلک ضروریدر . بولرک هپسی اولدی . شیمدی ماضیمزه باقورق آتیمزی کوره رک یورویه جکز دیمکدر . فقط کورمک ایچون کوز نه قدر لازمه یورومک ایچون ده آباق یعنی باجقلر ده قوت اوقدر لازمدر . نظری یورومک هیچ بروقت بالصلی یورویه ک یرنجی طوتاماز . باجقلر ده یوقوی ایچی پارا ویره یلر . یاراسز هیچ برایش کوروله میه جکئی طبقه عوام غریبه برکلام کبار شکلنده « کل شیء یتوقف .. » دیه افهام ایدرلر . قابلقندن صرف نظر ، معنا جهتله بوغایت طوع و رد . کوزل . فقط پارا نردن کله جک ؟ برمدندن بری فکرلر استقراض ایله اوقدر استیناس ایتش که پارالازم اولنجه درحال خاطره استقراض کلیور . استقراض .. سکونت جریانیله مملکتک یتون منایع وارداتی بلع ایتک اشتیاقی کوسترن بونهز عظیم ، سانه دار اغاچلریله فقط اوقدر نظر فریب که انسان بوغولاجنی ده یلسه آتلامق ممکن دکل . ذاتاً برکیمه بی برعطش جکرسوز ایچنده جایرجایر بانارق بولکلک صوده بوغولق آراسنده مختار بیر اقسملر شبهه سز صوده بوغولایی ترجیح ایدر . ایشه بزم بوغولامزده بوقیلدن اولوبور .

شو بویوک استقراضک سایه امانته برارده آلبدنبری جکیلن مضایقه مالیه نک - عمومی و خصوصی - احتیاج تنفس واستراحتی وار . مثلاً مترامک معاشلر بردن ویرلی ویرسه اوزمان محضا بزم کوکلز آچیلسین دیه آچیلان پارقک مطرا یوللرنده برافلاس فکر ایچنده دوشونه رک ، ضیق صدر ایله جبری نفس آلهرق البته گزغمه یز . نظرلرمزده بشقه برجلادت آدیلر مژ بشقه برمئات کورولور . حکومت کلهجه : طبیی اوده هرکس کی ایشنی یولنه قویاجقدر . حکومت ایچون ایشنی یولنه قومی دیمک ، نیجه هان ایشه بولدن باشلامق دیمکدر . باشمزه نه کلدیسه بولسزلقدن کلدی . اناطولیده جوق قان وار ، فقط دامار یوق . بویله برواسطه توزیعده دن محروم اولان اقسام بدن اکثریا فقرالمدن ، بعضاده هجوم دمدن غانفیره ن اولیور .. نه قدر یازیق !

آمریقا ایش و صنعت بری اولدینی ایچون صنایع نفیسه نک

اوراده پک اودرنجه زواجیات ترقی اولامدیغنی سوبله یورلر . صنایع نفیسه دن معدود اولان تیاترو جیلفک آمریقا ده کی شکلی حقنده مؤخرأ مادام شیمون طرفندن کوندزلین بر مقاله بی یالکز فرانسزلر دکل بزده جان کوزیله او قومالی یز . اوراده سارابر نازک بری ظولان بومشهور قومه دییه ن مسئله بی مدقق ، منقد ، صنعتکار ، مقتصد صفقریله آبری آبری تحلیل ایتش ، بکی دنیا تک تیاترولری کهنه نظرلرمزه بکی پروژ کتورلرله تنور ایده رک کوسترمشدر :

«نی یوروقده یز ، یتش تیاترو وار ، بر جوقلری بر برینه یتشیک . سکر اون دانه سی » «برنجی دفعه اوله زق » «اعلائی شامل . باشلانچ ساعت ۸ ایل ۸ یچی آراسنده تخالف ایدر . قاچده باشلانچ ساعت ۸ ایل ۸ یچی آراسنده تخالف ایدر . قاچده اول یتشیلدر . هرکس اوندن صوکره یعنی اونبردن صوکره اوزون اوزادی به کیجه یمکنی یه جک و یمکن صوکره براز دانس ایده جکدر .

تیاترولرک اوکندن کچرکن یتشیللی قیرمزیلی الکتریک ضیالریله اویونک اسمنی اوقودیفکز کی بنارک التیجی قاتنده مشهور آتیشلرک عا کسه لرله بوبودیلن رسملری ده کوررسکر . نیرنده کی یازیله کوره بولرک هر بری « دنیا ک بویوک » بر آتیشیدر . بوماصالره اینانان واری ؟ دیه صوردم . های های ! دیدیلر . بن حالا اولدیفنه احتمال ویرمیورم .

ایشته برنجی دفعه ویریلن او یولردن برنده سکر . ایچریده منقدلر وار دن که او آقشام ایچون سکر اون تیاترونک دعوتنامه سنی حامل اولدقاری حالده باطبع اک زیاده خوشلرته کیده فی ترجیح ایتشلردر . اویون باشلار . طیشاریده تراموایلرک . اوتوموبیللرک کورولنوسی ، غزته صاتانلرک جاقیر شماری ، یاقیندن کچورسه هوای شومندونلرک طراقلری ، قیشین قالویرفر یورولری ایچنده کستانه فیشکی کی پاتلایان بخار تضییقانی بلکه سزی ازعاج ایدر . فقط آمریقایلر هیچ آلدیرمازلر ، آلیشمشلر . پرده آزلرنده موزیقه . حرارتکیز وارسه زنجی جوجقلری طرفندن صاتیلان بوزلی سولر .

ایرته سی کون هرکس ناشکیبانه غزته لره کوز کزدیرر ، تقیدلری صورمایک . بر برینه هیچ اویماز . سرلوحه لر : « مهم تیشیرات » « شایان حیرت برپیه س » ویاخود « مدهش برسقوط » ، « شایان نفرت برپیه س » شکلرندن برینه توافقی ایدر . فقط اک مشهور منقدلرک دیدکلی بر بری طوماز . بولک ایچون یالکز غزته مطالعه ایدنلر ای کوتو بر فکر ایدینه ییلرلر سده ایکی غزته یه کوز کزدیره نک وای حاله ! خاطر کوکل یوق . احتراز قورقو هیچ یوق . تصادفاً منقدلکی درعهده ایتش برینه تیاترونک هواسی ناخوش کله نه ییه سک محرری ، نه دیرد کتور ، نه ده آتورلر آرتق هیچ بری منقدک

نئ دیسون و فونوغراف

نئ دیسونک نصل موفق اولدیفنی تحلیل ایتمک ایستورم:
الکتریک قرالی بعضیلرینک ظن ایتدکری کبی دائماً
طالعک معاونت مترددانه سیله می، یوقسه معین برمه تود،
بر پرئسیپ تحتده ذکای داهیا نه سیله می موفق اولور،
نونی بزه شوقسه تحلیل واره ایدر ظن ایدرم:

اولا: نئ دیسون پلاتیندن باشقه حرارتیه دها زیاده
متحمل دها آز «غیرمذاب» بر معدن آرامدی. بونی
غیرمعین، متردد طالعه باغلی کوریوردی. ثانیاً: ایکی
جهتدن برینی اختیار ایتمک لازمکایدی. یاماده «فحم»
جهتی و یا ماده نك برخاصه سی اولان «متجانس اولق»
جهتی. نئ دیسون موفقیتی ایکنجیسنده آکلامش وایکنجی
جهتی برنجییه ترجیح ایتمشدر. آرتق بوتعین ایتدکن
صکره اوتیه سی بر جوق مختعلرک، کاشفلرکده باباجنی
شی ایدی. نته کیم نئ دیسونک شو اختراعندن صکره
مواد قاربونیه متجانسه نك عددی اوقدر چوغالیدی که
نهایت بوکونکی سللولوز (Cellulose) ی میدانه کتیدی.
الکتریک قرالک بوتون اختراعندن بحث ایتمک
لازمکسه، دکل غزته ستونلرینه براییک جلد کتایه یله
هپسنی صیقشیدیرمق ممکن اولامازدی. فقط بونلر ایچنده
اک مهم اک داهیا نه اولان ایکی کشفندن، متشهب لامبه،
La lampe à incandescence ایله فونوغرافدن بحث
ایتمک، بونلرده نصل موفق اولدیفنی اراهه ایتمک اختراعندن
تعقب ایتدیکی اصولک شکل و ماهیتی حقنده بر فکر
ایدنمکه کافی کلیر ظن ایدرم.

انسان سسنی تقلید ایدمک آلتر اختراع ایتمک،
بر جوق کاشف و مختعلری مشغول ایتمشدی. بو
خصوصدهده ایجه مغلق ماکنلر وجوده کلشیدی.
لکن بونلرک تعقب ایتدکری طریق بام باشقه ایدی:
صوت بشری تحلیل ایدوب هر برصدایه کوزه مخصوص
قسملر، آلتر یا بقی اوزمان دوشونیلن اک مهم مسئله
ایدی. عادتاً آغزمنزی تشکیل ایدن اعضای مختلفه نك

رعد ص ولتندن مصون بچ ماز. ایرته سی کون تیاتروی
قابانمالی. بزه (فرانسه ده) عمری برهفته سورن
پهسلر موجب قیل وقال اولور. آمریقادا ایسه بلا مبالغه
پهسلرک چوغی انجق برهفته یاشایه بیلیر. فقط
نیویورقده بر هفته مغر اولامایان بر پهس شیکاغوده برسه
یاشار وصاخنه شویله بویله برمنفعت دکل کوزه ی قاماشدیره جق
بر ثروت تأمین ایدر. شو حاله کوره آمریقالیلر کبی هرطاشک
آلتنده بر حیات اقتصادی آرایان متمثبت بر قوم ایچنده بتون
بو احتمالاتی نظر مطالعه یه آلهرق مثلاًغازویا نف یاغی تجارتک
بر سندیه سی اولدینی کبی تیاترو جلیقی صنعتکده بر تروست
تشکیلله کسب وکارندن تمامیه مستفید اولابی دوشونه جکلر
اولمالیدر. دکلی؟ فی الحقیقه آوروپالیلرک خاطرینه ییله کلمه یین
بو تروست بوندن اون سنه اول بیوک بر سرمایه یله تشکیلات
وجاهیر متفقده موجود بتون تیاترو صاحبیلرله مقاوله یه
کیریشمشدی. بدی یوز تیاترونک حاصلاتی بو تروسته رجوع
ایدیوردی. غریبدرکه اک زیاده کار کترین تیاترولر صنعت
نقطه نظرندن برقیمتی اولامایان عادی پهسلر، وعادی اویونجیلریدی.
بعض سیار قومانیلر آلرینه راست کله برپهس کچیر، اوکنه
کلنی اویونجی یایار، شهر شهر طولاشیر و پارا قیراردی.

فقط بر قاچ سنه صکره بر سندیه دها شکل ایتدی.
مادام سارا برنارک بو سندیه ایله مقاوله یه کیریشهرک آمریقایی
طولاشدیفنی صرهده بعضاً اویونلری چادر آلتنده ویرمک
مجبوریتنده قالدینی البت خاطرلرده. ایکنجی سندیه بو
مجبوریتله بتون بیوک شهرلرده بر تیاترو انشا ایتمک کبی مهم
بر تصوره قولایجه قرار ویرمشیدی. سندیه لک تعددی.
رقابتی. رقابت درحال بحرانی ایتدی. محررلر، آرتیسترلر،
تیاترولر قاپانک انده قالیوردی. بونلرک اجرترلری فوق العاده
تراید ایتدیکی حالده تیاترو اجرترلری تزیل ایتمک لازم کلیوردی.
یک پیله بی بولقی احتیاجی اوقدر مبهم بر شکل آلمش
ایدی که برنجی سندیه نك پهس ملتزی بدی سنه ظرفنده پارس
یازی پیاسه سنه ایکی میلیون فرانسی متجاوز بر مبلغ دوککه مجبور
اولمشدی. شیمیدی حال و موقع بوسمرکزده. هر شهرده
لزمندن فضله تیاترو وارد نفوس موجوده متناسباً توزیع اولونسه
ینه هر برنده برتهالی کوروسکر. غیر طبیعی اولان بوحالک
دوای بالطبع ممکن دکلد. سندیه لک آرالرنده اویوشهرق
تیاترولرک مقداری تزیل ایده جکلری روایت ایدیورلر. بلکه
اوزمان صنعت براز مکافات ی بولور. اوصنت که شیمیدی حالده
نیویورقده یالکز برکشینک شخصنده تمیل آتمش بولونیور.
بتون آمریقایی دیرکتورلر ایچنده استقلالنی محافظه ایله هیچ
بر سندیه یه تابع اولامایان بوسنتکارک اسمی داویدیه لاسقودر.